

Zpráva o auditu programu Ekoškola (Eco-Schools)

Název školy	Základní škola Sira Nicholase Wintona Kunžak
Adresa školy	Náměstí Komenského 237 Kunžak 378 62
Jméno ředitele školy	Mgr. Eva Krafková
Jméno koordinátora programu	Mgr. Dana Horázná
Datum auditu	20. března 2015
Jména auditorů	Mgr. Barbora Janíčková Mgr. Vojtěch Prokeš Mgr. Tereza Velehradská
V počtu první žádost školy o čtvrtý titul Ekoškola.	

Splnění kritérií

7 kroků Ekoškoly

Krok (počet požadovaných kritérií)	Počet splněných kritérií
1. Ekotým (9)	11
2. Analýza (4)	9
3. Plán činností (3)	8
4. Monitorování a vyhodnocování (2)	3
5. EV ve výuce (2)	4
6. Informování a spolupráce (5)	9
7. Ekokodex (2)	4

Ekologický provoz školy

Základními 4 tématy, kterými byste se měli zabývat, jsou odpady, prostředí školy, energie a voda. Ve vašem plánu byste měli pracovat minimálně s 2 vybranými tématy.

Ve vybraných tématech musí být splněna minimálně 4 základní kritéria a minimálně 3 volitelná kritéria.

Zpracované téma	Počet splněných ZK	Počet splněných VK
Odpady	9,5	6
Voda	5,5	3
Energie	9	5
Prostředí školy	5	4,5

Pokud je školní jídelna pod správou školy, musí si vybrat minimálně 2 VK ze ŠKOLNÍ JÍDELNY.

Počet splněných VK	4,5
--------------------	-----

Stručné slovní hodnocení – silné a slabé stránky programu Ekoškola na škole:

Základní škola v malém městě Kunžak nese jméno Sira Nicholase Wintona a vítá své žáky už 110 let. Školu tento rok navštěvuje téměř 190 žáků v devíti třídách prvního a druhého stupně. Škola se nachází v původní historické budově na náměstí, která už na první pohled působí příjemně. Škola však kromě této budovy disponuje ještě rozsáhlou přírodní zahradou u druhé (velké) tělocvičny, která je od budovy školy vzdálená pět minut chůze.

Přírodní zahrada poskytuje žákům zázemí pro herní aktivity (například vzdělávací akci Děti dětem), příležitostně i pro výuku venku (loni byl znovu natřen altán) a především ukazuje úsilí žáků a pedagogů v péči o řadu druhů rostlin, ptáků a hmyzu. Společná snaha byla oceněna získáním titulu Přírodní ukázková zahrada. V rámci projektu Ministerstva životního prostředí byly dokončeny informační tabule, na kterých se podíleli také žáci. Nasazení žáků se projevuje například i v ochotě pomáhat s péčí o zahradu během školních prázdnin. Škola dále realizovala projekt „Poznáváme chráněná území a chráněné druhy Jihočeského kraje“, který finančně podpořil Jihočeský kraj a který žákům umožnil prakticky poznat některá chráněná území. Z vlastních fotografií vytvořili žáci pexeso.

Mezi silné stránky školy bezesporu patří také dobré vztahy s obcí, zejména velká podpora aktivit školy ze strany obce a vzájemná pomoc. Z obecního rozpočtu byla v loňském roce zafinancována výměna oken v druhém nadzemním podlaží, finančně pomáhá obec i s téměř každou výjezdovou akcí pro žáky. Žáci a pedagogové se zase podílí na každoročním úklidu obce.

Oporou programu Ekoškola je paní zástupkyně Horázná, která s velkým nasazením a zkušeností vede Ekotým složený z žáků 4. – 9. třídy. Žáci jsou do Ekotýmu vybíráni z každé třídy 2 zástupci hlasováním, devětáci mohou mít zástupců více. Časté společné akce (Děti dětem, Ekokonference atp.) vedou k otevřené a přátelské atmosféře ve škole a silné sounáležitosti celé školy.

Velkým tématem programu Ekoškola jsou pro základní školu odpady a nakládání s nimi. Žáci mají třídění odpadu zvnitřněné, je pro ně naprosto automatické a dokáží zvyky přenést i na své rodinné příslušníky. Jedinečné je velké nasazení v třídění hliníku nebo inspirativní soutěž ve sběru starého papíru. Největší výzvou v této oblasti tedy bude současný stav udržet.

V oblasti energie se pan školník od prvních měsíců po svém nástupu snaží optimalizovat vytápění a v kooperaci s uklízečkami dbá o ekologický provoz školy. Ocenit můžeme rovněž jeho vstřícnost k žákům a pomoc s plněním jejich úkolů při srovnávací Analýze. V rámci tématu vody škola postupuje ve výměně baterií a stále využívá solárního ohřevu vody. Zde vidíme největší potenciál dalšího rozvoje. Tématu vody je možné se věnovat jak v teoretických blocích, tak především prakticky v terénu a na exkurzích. Jako silnou stránku také oceňujeme fungování školní jídelny prosté od vaření z polotovarů. Paní vedoucí hojně využívá místní dodavatele a hledá alternativy bezmasých nesladkých jídel.

Ze sedmi kroků pak funguje především Analýza a práce s daty, s čímž mají žáci zkušenosti i z jiných aktivit, a dokážou přehledně reportovat výsledky Analýzy pomocí grafů. Potenciál dalšího rozvoje vidíme v hlubším porozumění souvislosti Analýzy s následným určením cílů a dále vymyšlením souvisejících úkolů, které jsou v rámci Plánu činnosti monitorovány a postupně plněny.

Celkově je ze školy cítit veliké nadšení z programu, který školní kolektiv tmelí a zároveň umožňuje dětem získávat akční kompetence a zodpovědnost za své jednání. Obrazem tohoto přístupu je i nový Ekokodex v podobě glóbu – balónu ve vestibulu školy.

Konkrétní doporučení auditorů pro příští období:

7 kroků Ekoškoly

1. krok: *Ekotým* (je třeba splnit 9 kritérií)

1.1. Složení Ekotýmu			
1.	2.	3.	4.
Členy Ekotýmu jsou: - žáci, - koordinátor programu ve škole, - další učitel, - zástupce vedení školy a zástupce provozních zaměstnanců, - další dospělá osoba (rodič, zástupce obecního úřadu, zástupce místní neziskové organizace, zástupce spolupracující školy apod.).	Členy Ekotýmu jsou: - žáci, - koordinátor programu ve škole, - další učitel, - zástupce vedení školy a zástupce provozních zaměstnanců.	Členy Ekotýmu jsou: - žáci, - koordinátor programu ve škole, - další učitel, - zástupce vedení školy nebo zástupce provozních zaměstnanců.	Členy Ekotýmu jsou: - žáci, - koordinátor programu ve škole, - další dospělá osoba ze školy.
1.2. Zastoupení tříd v Ekotýmu			
1.	2.	3.	
Členy Ekotýmu jsou zástupci většiny různých tříd a ročníků; je zastoupen 1. a 2. stupeň.^A	Členové Ekotýmu jsou zástupci více ročníků/tříd.¹	Členové Ekotýmu jsou zástupci jednoho ročníku.	
1.3. Role ^B v Ekotýmu			
1.	2.	3.	4.
Role v Ekotýmu jsou rozděleny cíleně. Každý člen Ekotýmu umí svou roli popsat.	Role v Ekotýmu jsou rozděleny cíleně.	Rozdělení rolí v Ekotýmu je náhodné, vždy podle aktuální situace či úkolu.	Role v Ekotýmu nejsou rozděleny.
1.4. Posilování týmové spolupráce v Ekotýmu			
1.	2.	3.	4.
Koordinátor programu dlouhodobě a cíleně pracuje s aktivitami, které posilují týmovou spolupráci.	Koordinátor programu pravidelně zařazuje aktivity, které posilují týmovou spolupráci.	Koordinátor programu zařazuje aktivity k posilování týmové spolupráce jen v případě, že se objeví problémy.	Koordinátor programu nepracuje na týmové spolupráci.

^A U malotřídních škol se počítá s jednou třídou.

1.5. Pravidla fungování v Ekotýmu			
1.	2.	3.	4.
Členové Ekotýmu (především žáci) si společně stanovili pravidla fungování týmu (komunikace, rozdělení rolí a odpovědnosti apod.). V případě potřeby upozorní na nedodržování pravidel.	Koordinátor programu navrhl pravidla fungování a členové Ekotýmu je připomínkovali a doplnili. Členové Ekotýmu v případě potřeby upozorní na nedodržování pravidel.	Koordinátor programu vytvořil pravidla fungování, Ekotým s nimi byl seznámen.	Ekotým pracuje bez stanovených pravidel fungování.

1.6. Vedení schůzek Ekotýmu			
1.	2.	3.	4.
Žáci svolávají schůzky a vedou je.	Žáci svolávají schůzky a zčásti se podílí na jejich vedení.	Žáci svolávají schůzky, koordinátor programu schůzky vede.	Koordinátor programu svolává a vede schůzky.

1.7. Intenzita schůzek Ekotýmu			
1.	2.	3.	4.
Členové Ekotýmu se scházejí častěji než 1x za měsíc. Minimálně 1 schůzka za 2 měsíce trvá alespoň jednu vyučovací hodinu.	Členové Ekotýmu se scházejí častěji než 1x za 2 měsíce. Schůzka trvá alespoň jednu vyučovací hodinu.	Členové Ekotýmu se scházejí 1x za 2 měsíce. Schůzka trvá aspoň 1 vyučovací hodinu.	Členové Ekotýmu se schází 1x za 2 měsíce. Schůzka je kratší než 1 vyučovací hodina.

1.8. Obsah schůzek			
1.	2.	3.	4.
Na schůzkách se mluví o aktuálních úkolech a dlouhodobých cílech. Úkoly vznikají z iniciativy žáků.	Na schůzkách se mluví o aktuálních úkolech a dlouhodobých cílech. Úkoly vznikají z iniciativy koordinátora programu.	Na schůzkách se mluví o aktuálních úkolech.	Na schůzkách se mluví o záležitostech, které nesouvisejí s programem Ekoškola.

1.9. Struktura zápisů			
1.	2.	3.	4.
Na jednání Ekotýmu jsou pořizovány zápisy, které obsahují tyto informace: - kdo byl přítomen; - o jakém tématu se mluvilo; - jaké z diskuse vyplývají závěry a úkoly.	Na jednání Ekotýmu jsou pořizovány zápisy, které obsahují tyto informace: - kdo byl přítomen; - o jakém tématu se mluvilo; - jaké ze schůzky vyplývají závěry.	Na jednání Ekotýmu jsou pořizovány zápisy, které obsahují tyto informace: - kdo byl přítomen; - o jakém tématu se mluvilo.	Na jednání Ekotýmu jsou pořizovány zápisy bez jakékoli struktury.

1.10. Odpovědnost za psaní zápisů			
1.	2.	3.	4.
Zápisy pořizuje vždy žakovský člen Ekotýmu (jeden zvolený člen nebo se žáci střídají).	Zápisy pořizují žáci , kteří jejich formát konzultují s koordinátorem programu.	Zápisy pořizuje koordinátor programu, občas žák určený koordinátorem programu.	Zápisy pořizuje vždy koordinátor programu.

1.11. Práce se zápisy	
1.	2.
Se zápisy se pracuje při dalších schůzkách.	Se zápisy se při dalších schůzkách nepracuje .

1.12. Přístupnost zápisů		
1.	2.	3.
Zápisy ze schůzek jsou přístupné ostatním, aby si je mohli prostudovat (na nástěnce, v knihovně, ve sborovně).	Zápisy ze schůzek jsou přístupné pouze členům Ekotýmu .	Zápisy jsou uloženy u koordinátora programu .

Ocenění:

- V Ekotýmu jsou zapojeni žáci 4. až 9. ročníků, vždy 2 vybraní zástupci z každé třídy a z deváté třídy zástupců neomezeně (mohou nejlépe zúročit získané zkušenosti a dovednosti, vést Ekotým a vykonávat velké množství práce). Čtvrtáci mají spíše drobné úkoly (krmení ptáčků, kronika čápa).
- Žáci si vzájemně pomáhají a naprosto přirozeně spolu všichni spolupracují.
- Žáci znají své role a ví, jak kdo přispívá k rozvoji jejich společné práce. Odpovědnosti se rozdělují vždy na začátku školního roku – tradiční úkoly a akce dle nápadů je možné přidat i nové.
- Rozdělení odpovědností je na základě pravidla, kdo již oblast měl na starosti v minulém roce a má o ní zájem, může ji mít i v novém roce. Teprve potom mají šanci další zájemci. Některé akce se tak stávají velmi prestižní (např. Dopravní soutěž chtějí pořádat všichni).
- Paní koordinátorka nechává velmi moudře žákům ve volbě témat a aktivit volnou ruku – nelze vybrat „špatné“ téma, a žáci k tématu lépe a aktivněji přistupují, když si jej vymyslí sami.
- Aktivním členem Ekotýmu je kromě paní koordinátorky Horázné ještě další pedagog – paní učitelka Štruplová, která učí na prvním stupni.
- Ekotým podporuje paní ředitelka a ochotně s ním spolupracuje v případě potřeby pan školník.
- Ekotým funguje na respektujícím partnerském přístupu, většina věcí se tvoří v rámci diskuse Ekotýmu, žáci se aktivně účastní rozhodování, organizují vlastní projekty, uskutečňují svoje nápady.
- Schůzky Ekotýmu se konají obvykle o velké přestávce s přesahem do další hodiny, pro náročnější úkoly (např. plánovací schůzku) je vyčleněna samostatná vyučovací hodina.

Doporučení:

- Nadále pracovat na tom, aby nejstarší žáci zkoušeli a zvládali schůzky organizovat a vést.
- Zvážit, zda více nepracovat se zápisy ze schůzek (např. vyvěšení na nástěnce, práce se zápisy na dalších schůzkách pro kontrolu plnění úkolů, součást kroniky, apod.)
- Nabídnout členství v Ekotýmu dalším spolupracovníkům, třeba i externím (pan starosta, pan školník, rodiče apod.), a zvát je k účasti min. na schůzky, kde jsou úkoly, které se jich dotýkají, probírány.
- Program na schůzkách vztahovat k dlouhodobým cílům a úkolům. Rozlišovat dlouhodobé a dílčí cíle, kterých chceme našim úsilím dosáhnout.
- Pokud se nebude dařit pracovat s dlouhodobými a dílčími cíli na pravidelných schůzkách, doporučujeme věnovat koncepčnímu pojetí Plánu činností a vazbě na výstupy z Analýzy alespoň jednu schůzku na začátku/konci školního roku (při sestavování Plánu činností na školní rok a při jeho vyhodnocování).

2. krok: Analýza (je třeba splnit 4 kritéria)

Zpráva z auditu programu Ekoškola

2.1. Realizace Analýzy ve škole			
1.	2.	3.	4.
Analýzu prováděli žáci z různých tříd pod vedením Ekotýmu spolu s koordinátorem programu a s dalšími učiteli nebo zástupci další skupiny (vedení, provozní zaměstnanci).	Analýzu prováděli žáci z Ekotýmu spolu s koordinátorem programu a s dalšími učiteli nebo zástupci další skupiny (vedení, provozní zaměstnanci) a s přispěním dalších žáků, kteří se zapojili prostřednictvím anket a dotazníků.	Analýzu prováděli žáci z Ekotýmu spolu s koordinátorem programu a dalšími učiteli nebo zástupci další skupiny (vedení, provozní zaměstnanci).	Analýzu prováděli žáci z Ekotýmu spolu s koordinátorem programu.
2.2. Zpracování výsledků Analýzy			
1.	2.	3.	4.
Výsledky Analýzy zpracoval Ekotým a třídy, které se podílely na sběru dat pro Analýzu.	Výsledky Analýzy zpracovali ^c společně všichni členové Ekotýmu.	Výsledky Analýzy zpracoval koordinátor programu.	Výsledky Analýzy pouze zapsal koordinátor programu, dále se s nimi nepracovalo.
2.3. Realizace Analýzy ve výuce			
1.	2.	3.	4.
Práce na Analýze se probírala na schůzkách Ekotýmu a byla zařazena do předmětů vyučovaných koordinátorem programu a dalšími učiteli v různých třídách.	Práce na Analýze se probírala na schůzkách Ekotýmu a byla zařazena do předmětů vyučovaných koordinátorem programu v různých třídách.	Práce na Analýze se probírala na schůzkách Ekotýmu a byla zařazena do předmětů vyučovaných koordinátorem programu v jedné třídě.	Práce na Analýze se probírala pouze na schůzkách Ekotýmu.
2.4. Rozsah Analýzy			
1.	2.		
Analýza pokrývá všechny 4 základní oblasti (odpady, energie, voda, prostředí školy). Při Analýze se využívají pracovní listy Ekoškoly, k nimž jsou přidány otázky a specifikace konkrétní školy.	Analýza pokrývá všechny 4 základní oblasti (odpady, energie, voda, prostředí školy). Při Analýze se využívají pracovní listy Ekoškoly.		
2.5. Výstup z Analýzy			
1.	2.	3.	4.
Výstupem je přehled silných a slabých stránek obsahující tematicky uspořádané informace,	Výstupem je přehled silných a slabých stránek obsahující tematicky uspořádané informace,	Výstupem je přehled silných a slabých stránek obsahující tematicky uspořádané informace,	Výstupem je sled informací týkajících se výchozího stavu v jednotlivých oblastech

^c Zpracování = zapsání výsledků, jejich zhodnocení a navržení cílů, úkolů a opatření na základě zjištěných skutečností.

<p>kteřé popisují výchozí stav v jednotlivých oblastech (odpady, energie, voda, prostředí školy), a také tabulky s údaji o spotřebě (např. spotřeba vody, energií, vyprodukovaného odpadu) nebo výsledky Ekostopy. Ve vybraných oblastech jsou stanoveny priority pro řešení úkolů.</p>	<p>kteřé popisují výchozí stav v jednotlivých oblastech (odpady, energie, voda, prostředí školy) a také tabulky s údaji o spotřebě (např. spotřeba vody, energií, vyprodukovaného odpadu) nebo výsledky Ekostopy.</p>	<p>kteřé popisují výchozí stav v jednotlivých oblastech (odpady, energie, voda, prostředí školy).</p>	<p>(odpady, energie, voda, prostředí školy).</p>
--	--	---	--

2.6. Seznámení s Analýzou			
1.	2.	3.	4.
<p>Ekotým s výsledky Analýzy seznámil další učitele nebo žáky, kteří o nich informují ve třídách, a také vedení školy a provozní zaměstnance. Výsledky jsou zveřejněny na nástěnce, ve školním časopise nebo na webu školy. Ekotým s výsledky seznámil i další, které provoz školy zajímá – např. rodiče, média a zřizovatele školy.</p>	<p>Ekotým s výsledky Analýzy seznámil další učitele nebo žáky, kteří o nich informují ve třídách, a také vedení školy a provozní zaměstnance. Výsledky jsou zveřejněny na nástěnce, ve školním časopise nebo na webu školy.</p>	<p>Výsledky jsou zveřejněny na nástěnce, ve školním časopise nebo na webu školy.</p>	<p>S výsledky jsou seznámeni pouze žáci, kteří na Analýze pracovali.</p>

2.7. Dotazníky			
1.	2.	3.	4.
<p>V rámci programu byl vytvořen alespoň jeden dotazník nebo anketa týkající se programu Ekoškola. Dotazování se zúčastnila celá škola a také rodiče a veřejnost.</p>	<p>V rámci programu byl vytvořen alespoň jeden dotazník nebo anketa týkající se programu Ekoškola. Dotazování se zúčastnila celá škola a také rodiče.</p>	<p>V rámci programu byl vytvořen alespoň jeden dotazník nebo anketa týkající se programu Ekoškola. Dotazování se zúčastnila celá škola.</p>	<p>V rámci programu byl vytvořen alespoň jeden dotazník nebo anketa týkající se programu Ekoškola. Dotazování se zúčastnily některé třídy.</p>

2c. Obhajoba – čtvrtý titul: srovnávací Analýza (je třeba splnit všechna kritéria)

2c.1. Výstup z Analýzy	
1.	2.
<p>Výstupy srovnávací Analýzy jsou zhodnoceny a interpretovány ve vztahu k předchozí Analýze. Srovnávací Analýza je provedena ve 4 oblastech, které byly předmětem předchozího Plánu činností. Pracuje s výsledky Ekostopy.</p>	<p>Srovnávací Analýza pouze odlišuje nová zjištění od těch předchozích. Nezdůvodňuje nová zjištění. Je provedena ve 4 oblastech, které byly předmětem předchozího Plánu činností. Pracuje s výsledky Ekostopy.</p>

2c.2. Rozsah Analýzy

1.	2.
Analýza pokrývá všech 5 základních oblastí (odpady, energie, voda, prostředí školy, doprava). Využívají se pracovní listy určené pro tento stupeň obhajoby, k nimž jsou přidány otázky a specifikace konkrétní školy.	Analýza pokrývá všech 5 základních oblastí (odpady, energie, voda, prostředí školy, doprava). Využívají se pracovní listy určené pro tento stupeň obhajoby.

Ocenění:

- Práce na Analýze probíhala podle pracovních listů Ekoškoly, převážně v rámci biologického semináře. Zapojení tak byli nejenom členové Ekotýmu, ale i jejich spolužáci. Výsledky pak zpracovaly žákyně 9. třídy z Ekotýmu.
- Do Analýzy jsou zapojeni provozní zaměstnanci, především pak školník.
- V rámci Analýzy zpracovali žáci přehledné grafy spotřeb energie, plynu a vody, nejvydařenější pak byly vyvěšeny.
- Ekotým pro srovnávací Analýzu vhodně využil celoškolského dotazníku, čímž zapojil celou školu. Dotazník se týkal obalů na svačiny, stejně jako v předchozím období.
- Paní koordinátorka zpracovala přehlednou tabulku, členěnou do jednotlivých témat a období. Na schůzce Ekotýmu pak tabulku společně vysvětlovali, připomínkovali a doplňovali. Z tabulky jsou dobře patrné změny, které se podařilo v daném období realizovat.
- Informace z Analýzy jsou zveřejněny na nástěnce u vchodu školy a na webu školy.

Doporučení:

- Nadále udržovat návaznost při srovnávání minulého a současného stavu školy, nebát se prezentovat vývoj a trendy, přestože si celé období a realizované změny nemohou jednotliví žáci pamatovat.
- Využít pojmenované silné a slabé stránky a posbíraná data z Analýzy k formulaci konkrétních a následně dílčích cílů, které by vedly k řešení slabých stránek (v současnosti ve sloupci Námětů) a udržení silných.
- Využívat aktivity z Příručky pro žáky pro hlubší pochopení smyslu Analýzy i její návaznosti na ostatní kroky a smyslu celého programu (k čemu chceme školu směřovat).
- Aktivně pracovat s vypsány silnými a slabými stránkami (např. seznámit s nimi ostatní žáky v rámci Ekokonference, kteří se k vyhodnocení Analýzy mohou vyjadřovat, apod.).
- Zařazovat aktivity na posílení týmové spolupráce a povzbuzení týmového ducha celého Ekotýmu (např. exkurze, výlet pro Ekotým) – letos plánována akce v rámci spolupráce s černovickou Ekoškolou, případně zařazovat drobné týmové hry podle prostoru na schůzky Ekotýmu, dle potřeby na začátku školního roku po sestavení nového Ekotýmu.

3. krok: *Plán činností* (je třeba splnit 3 kritéria)

3.1. Obsah Plánu činností		
1.	2.	3.
Plán činností odráží: - výstupy z Analýzy; obsahuje: - konkrétní, dlouhodobé a krátkodobé cíle a s nimi související úkoly, - termíny pro splnění úkolů, - rozdělení odpovědnosti za plnění	Plán činností odráží: - výstupy z Analýzy; obsahuje: - cíle, - naplánované úkoly, - termíny pro splnění úkolů, - rozdělení odpovědnosti za plnění úkolů;	Plán činností obsahuje: - naplánované úkoly, - termíny pro splnění úkolů, - rozdělení odpovědnosti za plnění úkolů.

<ul style="list-style-type: none"> úkolů, - výstupy z Analýzy, - informace o finanční náročnosti; <ul style="list-style-type: none"> - je přehledný, - dobře se v něm orientuje, - je průběžně upravován podle aktuálních změn. 	<ul style="list-style-type: none"> - je přehledný, - dobře se v něm orientuje. 	
---	--	--

3.2. Charakteristika úkolů v Plánu činností		
1.	2.	3.
<ul style="list-style-type: none"> - Úkoly na sebe navazují. - Úkoly jsou konkrétní a směřují k naplnění cílů. - Za některé úkoly nesou odpovědnost žáci. - Některé úkoly realizují žáci samostatně. - Úkoly jsou řazeny od jednodušších k náročnějším. - Náročnější úkoly jsou členěny na dílčí úkoly. 	<ul style="list-style-type: none"> - Úkoly na sebe navazují. - Za některé úkoly nesou částečnou odpovědnost žáci. - Některé úkoly realizují žáci samostatně. - Náročnější úkoly jsou členěny na dílčí úkoly. 	<ul style="list-style-type: none"> - Úkoly na sebe navazují. - Za některé úkoly nesou částečnou odpovědnost žáci. - Některé úkoly částečně realizují žáci pod dohledem koordinátora programu.

3.3. Realizace úkolů v Plánu činností		
1.	2.	3.
<ul style="list-style-type: none"> Úkoly realizuje Ekotým spolu s žáky z různých tříd. Na realizaci úkolů se podílí i provozní zaměstnanci a vedení školy. 	<ul style="list-style-type: none"> Úkoly realizuje Ekotým a žáci ze tříd, ve kterých vyučuje koordinátor programu. 	<ul style="list-style-type: none"> Úkoly realizuje pouze Ekotým, který o jejich plnění diskutuje na schůzkách.

3.4. Tvorba cílů a úkolů v Plánu činností		
1.	2.	3.
<ul style="list-style-type: none"> Členové Ekotýmu sami vymýšlí některé cíle a úkoly řazené do Plánu činností. 	<ul style="list-style-type: none"> Členové Ekotýmu vymýšlí cíle a úkoly řazené do Plánu na základě nápadů a podnětů koordinátora programu. 	<ul style="list-style-type: none"> Cíle a úkoly řazené do Plánu vymýšlí koordinátor programu.

3.5. Seznámení s Plánem činností			
1.	2.	3.	4.
<ul style="list-style-type: none"> Ekotým s Plánem činností seznámil další učitele nebo žáky, kteří o něm informují ve třídách, a také vedení školy a provozní zaměstnance. Plán je zveřejněn na nástěnce, ve školním časopise nebo na webu školy. Ekotým s Plánem seznámil i další, které provoz školy zajímá – např. rodiče, média a 	<ul style="list-style-type: none"> Ekotým s Plánem činností seznámil další učitele nebo žáky, kteří o něm informují ve třídách, a také vedení školy a provozní zaměstnance. Plán je zveřejněn na nástěnce, ve školním časopise nebo na webu školy. 	<ul style="list-style-type: none"> Plán je zveřejněn na nástěnce, ve školním časopise nebo na webu školy. 	<ul style="list-style-type: none"> S Plánem jsou seznámeni pouze žáci, kteří na něm pracovali.

zřizovatele školy.			
--------------------	--	--	--

3.6. Počet témat v Plánu činností
1.
Do Plánu činností byla zařazena 2 témata (voda, energie, odpady, prostředí školy).

3c. Obhajoba – čtvrtý titul: rozšíření Plánu činností (je třeba splnit všechna kritéria)

3c.1. Obsah Plánu činností			
1.	2.	3.	4.
Plán je rozšířen o nové úkoly a cíle související s novým tématem. Obsahuje dlouhodobé cíle z minulé verze. Pracuje s úkoly, které se nepodařilo splnit a hledá nová řešení úkolů.	Plán je rozšířen o nové úkoly a cíle související s novým tématem. Zahrnuje dlouhodobé cíle z minulé verze. Pracuje s úkoly, které se nepodařilo splnit, a snaží se hledat nová řešení úkolů.	Plán je rozšířen o nové úkoly a cíle související s novým tématem. Zahrnuje dlouhodobé cíle z minulé verze. Nepracuje s úkoly, které se nepodařilo splnit, a nehledá nová řešení úkolů.	Plán je rozšířen o nové úkoly a cíle související s novým tématem. Nepracuje s dlouhodobými cíli z minulé verze.

3c.2. Počet témat v Plánu činností
1.
Do Plánu činností bylo přidáno 1 nové téma – celkem tedy obsahuje 5 témat (voda, energie, odpady, prostředí školy, doprava).

Ocenění:

- Plán činností je přehledný, je dělen na sloupce Cíl, Úkol, Zodpovídá a Datum plnění. Ke splněným úkolům je dopsáno datum plnění a nalepen barevný smajlík, který označuje splnění úkolu.
- Plán činností obsahuje převážně tradiční akce a aktivity, ke kterým si jednotliví členové Ekotýmu rozebírají na úvodní schůzce tzv. patronát (odpovědnosti).
- Jedná se o živý dokument, kromě tradičních akcí je možné zařadit i nově vymyšlené akce.
- Obsahuje výlučně úkoly, které vychází z iniciativy žáků (jsou tradiční a žáci o ně mají zájem, pokud ne, jsou vyřazeny, případně jsou doplněny nové).
- Plán činností je členěn částečně dle témat programu Ekoškola (Recyklace odpadu a snížení množství, Zlepšení prostředí školy, dále Den Země, Děti dětem, Charitativní akce a Soutěže).

Doporučení:

- Ve sloupci Cíl nejsou vždy formulované skutečné cíle, ale obsahují také názvy akcí. Některé cíle, které jsou obsaženy v námětech v tabulce Analýzy, nejsou obsaženy v Plánu činností. V dalším období by bylo dobré sjednotit dokument, obsahující všechny cíle a aktivity.
- Zaměřit se na rozlišení a formulaci cílů (konkrétní, měřitelné, dosažitelné, atraktivní, časově určené), od jednotlivých akcí, aktivit a úkolů.
- Propojit přehledněji Plán činností s Analýzou – jako příhodné se nám jeví dodržet členění do jednotlivých oblastí dle Analýzy, zachovat obdobnou strukturu jako Analýza a k jednotlivým kladům a záporům připsat cíle (udržet, zlepšit) a aktivity, akce a úkoly přiřazovat k těmto dlouhodobým nebo dílčím či krátkodobým cílům. Nabízí se to i díky již zavedenému sloupci s Náměty.
- Některé aktivity Ekoškoly, které prokazatelně vedou k naplňování některých cílů, nejsou zahrnuty v Plánu činností – tradiční Ekokonference, na které žáci na závěr školního roku ze všech ročníků představují před celou školou aktivity, které pro Ekoškolu udělali, slouží např. ke vzájemnému informování, spolupráci a částečně i vyhodnocování.

Závazná doporučení do příštího auditu:

- Sjednotit Náměty z Analýzy a aktivity ze současného Plánu činností do jednoho dokumentu, který by obsahoval nejenom akce, aktivity a úkoly, ale také formulované cíle (viz výše). V případě nejistoty či pochybností je možné využít konzultace s kanceláří Ekoškoly nebo některým z konzultantů, ať už konzultace se zpracovaným Plánem činností nebo s formulovanými cíli, nebo je možné také využít osobní návštěvu konzultanta např. na schůzce Ekotýmu, během které mohou společně s Ekotýmem cíle zformulovat.

4. krok: Monitorování a vyhodnocování (je třeba splnit 2 kritéria)

4.1. Vyhodnocování úkolů			
1.	2.	3.	4.
U každého úkolu je označeno, zda byl, či nebyl splněn a zdůvodnění , proč se jej nepodařilo splnit. Členové Ekotýmu dokážou popsat proces hodnocení úkolu . U nesplněných úkolů je uveden další postup .	U každého úkolu je označeno, zda byl, či nebyl splněn a zdůvodnění , proč se jej nepodařilo splnit. U nesplněných úkolů je uveden další postup .	U každého úkolu je označeno, zda byl, či nebyl splněn . U nesplněných je uveden další postup .	U každého úkolu je označeno, zda byl, či nebyl splněn .
4.2. Vyhodnocování cílů			
1.	2.	3.	4.
Členové Ekotýmu hodnotí, co se podařilo/nepodařilo . Na základě shromážděných dat a splněných úkolů hodnotí, proč některé cíle byly/nebyly naplněny . Navrhují změnu cílů a způsobu, jak jich dosáhnout.	Členové Ekotýmu na základě návrhů koordinátora programu hodnotí, co se podařilo/nepodařilo. Podle shromážděných dat a splněných úkolů hodnotí, proč některé cíle byly/nebyly naplněny .	Koordinátor programu hodnotí, co se podařilo/nepodařilo. Určuje, zda byl konkrétní cíl splněn či nikoli, ale nezkoumá příčiny .	Cíle jsou hodnoceny intuitivně . Koordinátor programu hodnotí, co se podařilo/nepodařilo .
4.3. Průběh Monitorování a vyhodnocování			
1.	2.	3.	4.
Monitorování a vyhodnocování probíhá v pravidelných, předem naplánovaných intervalech , podle časového vymezení a náročnosti jednotlivých úkolů.	Monitorování a vyhodnocování probíhá pro všechny úkoly stejně, v pravidelných intervalech určených v Plánu činností.	Monitorování a vyhodnocování se provádí několikrát v průběhu programu .	Monitorování a vyhodnocování se provádí jednorázově (před odesláním žádosti o titul).
4.4. Prezentace Monitorování a vyhodnocování			

1.	2.	3.	4.
Ekotým s výsledky seznámil další učitele nebo žáky a také vedení školy a provozní zaměstnance. Výsledky jsou zveřejněny na nástěnce, ve školním časopise nebo na webu školy. Ekotým s výsledky seznámil i další, které provoz školy zajímá – např. rodiče, média a zřizovatele školy.	Ekotým s výsledky seznámil další učitele nebo žáky a také vedení školy a provozní zaměstnance. Výsledky jsou zveřejněny na nástěnce, ve školním časopise nebo na webu školy.	Výsledky jsou zveřejněny na nástěnce, ve školním časopise nebo na webu školy.	S výsledky jsou seznámeni pouze žáci, kteří na Monitorování a vyhodnocování pracovali.

Ocenění:

- V Plánu činností jsou pouze ty aktivity, o které mají žáci zájem a vychází z žákovské iniciativy, žáci mají nad akcemi rozdělené patronáty, a tak se nestává, že by některý z úkolů nebyl splněn.
- Nesplněné zůstávají pouze některé Náměty z Analýzy, které tak zůstávají Náměty i do dalšího období.
- K ohlédnutí se za naplňováním cílů Ekoškoly slouží především Ekokonference, kde je shrnuto, co vše jednotlivé třídy pro Ekoškolu udělaly.
- Vyhodnocení jednotlivých aktivit je v Plánu činností označeno smajlíkem, na základě krátkého zhodnocení na schůzce Ekotýmu.
- V rámci monitorování a vyhodnocování byly zpracovány přehledné grafy spotřeb, paní koordinátorka dokáže každé zvýšení nebo snížení spotřeby vysvětlit (probíhající rekonstrukce, zateplení střechy, apod.).

Doporučení:

- Existují některé úkoly, akce a aktivity, které se nepodařilo splnit, ale v Plánu činností se neobjevily. Například se nepodařilo v minulém školním roce pomalovat nářadovnu na zahradě, z důvodu nevhodného počasí a velkému množství aktivit, díky kterému se nepodařilo najít náhradní termín s vhodným počasím, v dalším roce s v Plánu činností neobjevil (o patronát neprojevil nikdo dostatečný zájem, přesto to paní koordinátorka má stále na paměti a když zbyde čas, prostor a prostředky, budou jej realizovat). V případě, že se sjednotí Plán činností s úkoly a budou konkrétněji formulované cíle, nebudou se podobné nápady z mysli žáků vytrácet.
- V případě, že se nepodaří realizovat nějakou akci, je dobré vyhodnotit příčinu, v případě její realizace v dalším období by to pomohlo podobným příčinám předejít.
- V případě, že se nepodaří nějakou akci realizovat, je možné hledat jiné aktivity k dosažení stanovených cílů.
- V pravidelných intervalech (např. 1x za rok) hodnotit, nakolik se daří naplňovat daný dlouhodobý nebo dílčí cíl a která aktivita z Plánu činností pro jejich naplnění nejvíce přispěla.
- Při monitorování a vyhodnocování postupovat tak, aby zřetelně vyplynulo, které akce vedly v jak velké míře k naplnění kterých cílů. Monitorování a vyhodnocování by tak mohlo žákům pomáhat v rozvíjení kompetence koncepčního plánování (rekapitulace návaznosti Analýzy, Plánování a Monitorování).
- Pro monitorování a vyhodnocování spotřeb vody, energie a plynu, využít pana školníka, který může žákům vysvětlit zavedená úsporná opatření, ideálně ve vztahu k financím, které škola za vodu, plyn a elektřinu zaplatila.

5. krok: Environmentální výchova ve výuce (je třeba splnit 2 kritéria)

5.1. Začlenění témat Ekoškoly			
1.	2.	3.	4.
<p>Ve výuce se pracuje s cíli z pracovních listů a na tématech obsažených v Plánu činnosti. Koordinátor či učitelé vyberou cíle (systematicky nebo nesystematicky) z jednotlivých témat a zvolí způsob jejich naplňování (pracovní listy, vlastní hodiny, exkurze, projekty). Tato práce navazuje na Školní program EVVO, pokud je zpracován.</p>	<p>Ve výuce se pracuje s cíli z pracovních listů. Tématům Ekoškoly se žáci věnují v rámci různých předmětů (minimálně čtyř). Pokud má škola Školní program EVVO, jsou zahrnuta také v něm.</p>	<p>Ve výuce se pracuje s pracovními listy. Tématům Ekoškoly se žáci věnují v rámci různých předmětů (minimálně tři). Pokud má škola Školní program EVVO, jsou zahrnuta také v něm.</p>	<p>S tématy Ekoškoly se pracuje nahodile. Dvěma vybraným tématům se žáci věnují v rámci různých předmětů (minimálně dvou). Pokud má škola zpracovaný Školní program EVVO, jsou zahrnuta také v něm.</p>

5.2. Vzdělávání učitelů		
1.	2.	3.
<p>Pedagogický sbor se vzdělává v oblasti související s programem Ekoškola (témata Ekoškoly, EVVO obecně, metody práce s žáky, týmová spolupráce).</p>	<p>Koordinátor a další učitelé se vzdělávají v oblasti související s programem Ekoškola (témata Ekoškoly, EVVO obecně, metody práce s žáky, týmová spolupráce).</p>	<p>Koordinátor programu se vzdělává v oblasti související s programem Ekoškola (témata Ekoškoly, EVVO obecně, metody práce s žáky, týmová spolupráce).</p>

5.3. Znalost témat Ekoškoly
1.
<p>Žáci porozumí vybraným environmentálním problémům v oblastech energie, vody, odpadů, prostředí školy, klimatických změn, dopravy a spotřebitelství, které se projevují ve škole a jejím okolí. Analyzují jejich příčiny, důsledky a konflikty vznikající při jejich řešení.</p>

5.4. Vzájemné vzdělávání žáků		
1.	2.	3.
<p>Žáci školy vedou program pro žáky z jiných tříd/ročníků související s Ekoškolou. Program navrhuje a připravují sami žáci.</p>	<p>Žáci školy vedou program pro žáky z jiných tříd/ročníků související s Ekoškolou. Program navrhuje učitel a připravují ho žáci.</p>	<p>Žáci školy vedou program pro žáky z jiných tříd/ročníků související s Ekoškolou. Program navrhuje a připravuje učitel.</p>

Ocenění:

- Žáci se velice dobře orientují v tématech Ekoškoly, v běžném chování jsou vidět zavedená ekologicky šetrná opatření (znalost tříděných komodit, co do kterého koše patří, významu třídění, vlastní nasazení a prestiž sběrových akcí).
- Škola má na druhém stupni předmět biologický seminář, který vyučuje paní koordinátorka a jehož náplní jsou témata Ekoškoly.
- Pedagogové, vedení školy i provozní zaměstnanci jdou příkladem v ekologicky šetrném chování.
- Ve škole jsou zavedené projektové dny napříč ročníky (týmy složené z různých ročníků od první do deváté třídy), projektové dny vzájemného vzdělávání (Děti dětem, Dopravní soutěž, atd.).

Zpráva z auditu programu Ekoškola

- Tradiční Ekokonference na závěr roku shrnuje veškeré environmentální aktivity všech tříd celého roku.
- Koordinátorka i další pedagogové se v rámci možností vzdělávají v oblasti EVVO.

Doporučení:

- Pokud by na Ekokonferenci na závěr roku nebo schůzky, na kterých se věnuje Ekotým vyhodnocování, plánování nebo formulaci cílů pozvala škola pana starostu, mohla by vzniknout užší podnětná spolupráce.
- Nadále spolupracovat napříč pedagogickým sborem a zařazovat aktivity do různých předmětů.
- Zvážit míru zapojení do naplňování cílů Ekotýmu a plánování první stupeň. Doporučujeme alespoň přidat aktivity prvního stupně v rámci vyhodnocování, jak se daří naplňovat konkrétní cíle, k těm cílům, kterých se týkají.

6. krok: Informování a spolupráce (je třeba splnit 5 kritérií)

6.1. Umístění nástěnky programu Ekoškola			
1.	2.	3.	4.
Nástěnka je viditelně umístěna v prostorách, kde se pohybují žáci a učitelé. Tyto prostory jsou volně přístupné běžným návštěvníkům (rodiče apod.).	Nástěnka je umístěna v prostorách, kde se pohybují žáci a učitelé. Tyto prostory nejsou volně přístupné běžným návštěvníkům (rodiče apod.).	Nástěnka je umístěna v prostorách, kde se pohybuje jen část učitelů a žáků.	Nástěnka je umístěna v prostorách, kde se schází pouze Ekotým.
6.2. Kvalita informací o programu Ekoškola (nástěnka, školní časopis, web, média)			
1.	2.	3.	
Informace týkající se aktivit v rámci programu Ekoškola jsou srozumitelné a snadno pochopitelné. Je z nich jasné, co je Ekoškola a co se ve škole aktuálně děje. Fotografie jsou opatřeny popisky , takže čtenář ví, k čemu se vztahují. Z informací je zřejmé, že program v ČR koordinuje Sdružení TEREZA.	Informace týkající se aktivit v rámci programu Ekoškola jsou srozumitelné pouze pro učitele a žáky. Chybí kontext a souvislosti. Jde buď pouze o fakta o tom, co je Ekoškola, nebo o informace o aktuálním dění ve škole. Fotografie k činnosti nejsou popsány , takže čtenář neví, k čemu se vztahují.	Informace týkající se aktivit v rámci programu Ekoškola jsou určeny pouze pro členy Ekotýmu.	
6.3. Informace ve veřejných médiích			
1.	2.	3.	4.
Škola o své činnosti v rámci programu napsala alespoň čtyři články. Tři se podařilo uveřejnit v médiích (tisk, rozhlas, televize).	Škola o své činnosti v rámci programu napsala alespoň tři články. Dva se podařilo uveřejnit v médiích (tisk, rozhlas, televize).	Škola o své činnosti v rámci programu napsala alespoň dva články. Jeden se podařilo uveřejnit v médiích (tisk, rozhlas, televize).	Škola o své činnosti v programu napsala alespoň dva články. Ani jeden se nepodařilo uveřejnit v médiích (tisk, rozhlas, televize).
6.4. Školní média			
1.	2.	3.	4.

Na webu školy je pravidelná aktualizovaná rubrika věnovaná Ekoškole nebo má škola zvláštní stránky o Ekoškole, které jsou snadno přístupné (bez zdlouhavého proklikávání), nebo ve škole vychází školní časopis, kde je sekce věnovaná Ekoškole.	Na webu školy je ucelený oddíl vyhrazený Ekoškole nebo má škola zvláštní stránky o Ekoškole, které jsou snadno přístupné (bez zdlouhavého proklikávání), nebo ve škole vychází školní časopis, kde je sekce věnovaná Ekoškole.	Na webu školy je ucelený oddíl vyhrazený Ekoškole nebo ve škole vychází školní časopis, kde je sekce věnovaná Ekoškole.	Na webu školy jsou stručné informace o Ekoškole nebo ve škole vychází školní časopis, kde se čas od času objeví aktuality o Ekoškole.
--	--	---	---

6.5. Autorství článků		
1.	2.	3.
Články píše žáci, a to nejen členové Ekotýmu. Svou práci konzultují s koordinátorem programu a spolupracují s dalším učitelem.	Články píše žáci z Ekotýmu. Svou práci konzultují s koordinátorem programu.	Články píše vždy koordinátor programu.

6.6. Spolupráce
1.
Na realizaci programu se podílí Ekotým a další učitelé, žáci a provozní zaměstnanci. Škola v rámci programu Ekoškola spolupracuje s dalšími organizacemi a skupinami (místní zastupitelstvo, různé podniky, další školy, místní organizace, rodiče).

6.7. Akce školy	
1.	2.
Škola uspořádala „Den činu“ nebo jinou celoškolskou akci, která byla smysluplně propojena s programem Ekoškola. Akce byla určena také pro veřejnost.	Škola uspořádala akci, která byla smysluplně propojena s programem Ekoškola a která byla určena pouze pro žáky a zaměstnance školy.

6.8. Získávání financí		
1.	2.	3.
Aby škola získala potřebné materiály a finance na realizaci aktivit v rámci programu Ekoškola, oslovila veřejnost, rodiče, sponzory, zřizovatele a obec nebo navrhla projekt v grantovém řízení. Škola získala materiální nebo finanční podporu dlouhodobějšího charakteru (minimálně na 2 roky).	Aby škola získala potřebné materiály a finance na realizaci aktivit v rámci programu Ekoškola, oslovila veřejnost, rodiče, sponzory, zřizovatele a obec. Škola získala materiál, dobrovolníky nebo finance jednorázově na konkrétní akci, vybavení učebny apod.	Aby škola získala potřebné materiály a finance na realizaci aktivit v rámci programu Ekoškola, oslovila veřejnost, rodiče a sponzory. Žádosti byly zamítnuty.

6a. Obhajoba titulu

6a.1. Spolupráce s další školou

1.	2.	3.
Škola spolupracuje s další Ekoškolou v ČR nebo v zahraničí (výměna informací a zkušeností, společné projekty).	Škola spolupracuje s další Ekoškolou v ČR (výměna informací a zkušeností, společné projekty).	Škola spolupracuje s další Ekoškolou v nejbližším okolí (výměna informací a zkušeností, společné projekty).

Ocenění:

- Hned u vchodu do školy je umístěna nástěnka s informacemi o programu Ekoškola, dokumenty, které se nevešly na nástěnku, jsou vylepeny okolo. Na druhé straně vchodu jsou takto vylepovány fotografie z akcí. Tento prostor je hojně navštěvován žáky, pedagogy i rodiči, protože slouží zároveň jako vestibul, šatna, vchod a nejbližší dveře vedou k paní ředitelce a zástupkyni.
- Nástěnka obsahuje velké množství informací, je průběžně aktualizována (např. Plán činností, srovnávací Analýzu, grafy se spotřebami, vyhodnocení hlasování o Dni Země, apod.).
- Škola zapracovala na nových webových stránkách, kde jsou k dispozici všechny nejdůležitější dokumenty programu Ekoškola (srovnávací Analýza, Plán činností, hodnotící zpráva z auditů).
- Ve výuce se žáci věnují i tak obtížnému tématu, jako je statistické zpracování dat. Žákyně školy (Lada a Lucka) zvítězily v soutěži o nejlepší statistický plakát v rámci ČR (o vývoji počtu zajíců), žáci mají dostatečné znalosti, dovednosti a zkušenosti ke zpracování statistických údajů a jejich prezentaci.
- Škola navázala spolupráci s Ekoškolou v Černovicích, kvůli složité dopravě mají naplánované setkání v J. Hradci, kde paní koordinátorka plánuje hry a společné aktivity obou Ekotýmů.
- Škola je dlouhodobě úspěšná v získávání financí na svou činnost (pravidelně se účastní grantového řízení Jihočeského kraje. V rámci grantu Jihočeského kraje vzniklo také pexeso s logem Ekoškoly a fotografiemi z terénních exkurzí samotnými žáky).
- Škola úzce spolupracuje s obcí, spolupráce je dobrá ve všech oblastech (plynový kotel vytápí také obecní úřad, paní ředitelka je v zastupitelstvu, pan starosta někdy odváží hliník do Č. Budějovic, apod.).
- Škola pravidelně informuje v místním zpravodaji, je vedena obecní kronika, v loňském roce u příležitosti 110 let výročí školy vydala pamětní ročenku.
- Díky jedinečnému názvu dle Sira Nicholase Wintona se škole podařilo prosadit i v celostátních médiích (Česká televize, Český rozhlas).
- Články do tisku píše paní koordinátorka, žáci však připravují podklady a sepisují podstatné informace, které paní koordinátorka dále stylizuje.

Doporučení:

- Sledovat a podle možností se zapojit do výzev pro získání finanční podpory, které jsou cílené na Ekoškoly.
- K informacím o Ekoškole připojit také informaci o Sdružení TEREZA, které tento mezinárodní program v ČR koordinuje.
- Nadále využívat dobré spolupráce s obcí a vřelých vztahů k informování veřejnosti o environmentálně šetrném chování.
- Využít maximálně započatou spolupráci s černovickou Ekoškolou, pro inspiraci - hledat vzhledem k obtížnému dopravnímu spojení možnosti, jak spolupracovat „na dálku“ (např. stanovit nějaký společný cíl, na kterém budou v průběhu roku pracovat a pak společně porovnat a inspirovat se, čím k jeho naplnění přispěli nebo jak ho dosáhli).
- Hledat možnosti, jak a kde publikovat články psané přímo žáky Ekoškoly.

7. krok: Ekokodex (je třeba splnit 2 kritéria)

7.1. Tvorba Ekokodexu			
1.	2.	3.	4.
Na formulování a tvorbě Ekokodexu se podíleli nejen žáci z Ekotýmu, ale i další žáci, kteří vytvářeli svůj třídní Ekokodex, a dále koordinátor programu ve škole a další učitelé. Konečná podoba Ekokodexu je výsledkem dohody.	Na formulování a tvorbě Ekokodexu se podíleli žáci z různých tříd pod vedením Ekotýmu spolu s koordinátorem programu a učiteli. Konečná podoba Ekokodexu je výsledkem dohody.	Na formulování a tvorbě Ekokodexu se podíleli žáci z Ekotýmu, koordinátor programu ve škole a další žáci.	Na formulování a tvorbě Ekokodexu se podíleli žáci z Ekotýmu spolu s koordinátorem programu.

7.2. Umístění Ekokodexu			
1.	2.	3.	4.
Ekokodex je umístěn viditelně v prostorách, kde se pohybují žáci a učitelé. Tyto prostory jsou volně přístupné běžným návštěvníkům (rodiče apod.). Dále je umístěn na webových stránkách. Ekokodex je rozšířen o třídní Ekokodexy.	Ekokodex je umístěn v prostorách, kde se pohybují žáci a učitelé. Tyto prostory nejsou volně přístupné běžným návštěvníkům (rodiče apod.).	Ekokodex je umístěn v prostorách, kde se pohybuje jen část učitelů a žáků.	Ekokodex je umístěn v prostorách, kde se schází pouze Ekotým.

7.3. Obsah Ekokodexu
1.
Ekokodex vyjadřuje představu žáků o tom, jakou Ekoškolu chtějí mít a co pro to chtějí udělat. Je graficky či jinak výtvarně zpracován.

7.4. Povědomí o Ekokodexu		
1.	2.	3.
Členové Ekotýmu jsou schopni vysvětlit obsah Ekokodexu. Náhodně oslovení žáci a učitelé vědí, kde Ekokodex najdou a co je jeho účelem.	Náhodně oslovení žáci a učitelé vědí, kde Ekokodex najdou a co je jeho účelem.	Náhodně oslovení žáci a učitelé vědí, kde je Ekokodex umístěn.

7a. Obhajoba: aktualizace Ekokodexu

Členové stávajícího Ekotýmu jsou na základě otázky nebo vybrané části Ekokodexu schopni vysvětlit jeho obsah. Pokud žákům a učitelům vyhovuje aktuální podoba Ekokodexu, je jim srozumitelný jeho obsah a celý dokument je tedy funkční, není třeba jej měnit.

Ocenění:

- Ekokodex ve staré (kámen na dvoře) i v nové formě (planeta jako balón) je originální a náročně zpracovaný.
- Ekokodex na základě doporučení minulého auditu byl obnoven, všichni žáci navrhovali nová pravidla i formu, zvítězil návrh šesté třídy. Velmi nás oslovila i myšlenka, která pro byla pro ztvárnění Ekokodexu inspirací: „Je to trojrozměrný model Země, který je umístěn v přízemí nad skříňkami žáků školy. Naše Země je balón, který nás všechny nese, a aby nás unesl, musíme dodržovat pravidla.“

- Na výrobě Ekokodexu se podíleli žáci 7., 8. a 9. třídy v hodinách výtvarné a pracovní výchovy. Pravidla správného chování k naší přírodě vymýšleli a tvořili žáci 6. třídy v hodinách pracovní výchovy.
- Zpracování Ekokodexu je velmi precizní. Pravidla jsou umístěna jako zátěže na balónovém koši.
- Přesné znění Ekokodexu není pro žáky důležité, oproti předchozímu došlo k jiné formulaci některých znění tak, jak navrhli šestáci, základní pravidla a jejich smysl však znají všichni.

Doporučení:

- S Ekokodexem v pravidelném intervalu pracovat (např. 1x za rok), s cílem připomenout a seznámit s Ekokodexem nové členy Ekotýmu i ostatní žáky – hledat nové atraktivní formy seznamování.
- Jednotlivé třídy mohou mít pravidla zformulována po svém (třídní Ekokodexy), nebo mohou převzít text z balónu a jeho závaží (ne všechny závaží mají dobře čitelná pravidla, vzhledem k natočení, překrytí apod.), proto by se možná jevílo jako přínosné mít pravidla např. i na nástěnce Ekoškoly, nebo v jednotlivých třídách.

Ekologický provoz školy

ODPADY

Základní kritéria	Splněno ANO/NE
Žáci a zaměstnanci třídí odpad minimálně na úrovni papíru a plastů	ANO
Je zajištěn zpětný odběr vybitých baterií, zářivek, elektrospotřebičů (popř. nebezpečného odpadu), které vyprodukuje škola	ANO
Koše jsou dostatečně rozmístěny	ANO
Koše jsou jasně označené a u košů jsou popisky, co kam patří a nepatří	ANO
Žáci jsou informováni o předcházení, minimalizaci a využívání odpadů	ANO
Zaměstnanci školy jsou informováni o předcházení, minimalizaci a využívání odpadů	ANO
Škola má vyřešeno dotřídování odpadů a jejich odvoz příslušnými firmami	ANO
Škola požívá v provozu některé výrobky z recyklovaného papíru (např. sešity, obálky, kancelářský papír)	ANO/NE
Ve škole se používá papír z obou stran (tzv. šmíráky)	ANO
Ve škole je používán oboustranný tisk, tam, kde je to možné	ANO

Volitelná kritéria	
Ve škole se třídí další druhy odpadů (sklo, tetrapak, hliník, organický odpad)	ANO
Škola uspořádala osvětovou akci o odpadech (např. pro rodiče, žáky, veřejnost)	ANO
Škola znovuvyužívá odpadů ve výuce (např. výtvarná výchova, pěstitelské práce,...)	ANO
Žáci se podílí na úklidu okolí školy (obce, lesa, řeky)	ANO
Do systému třídění je zapojena i provozní část školy (jidelna, kuchyň)	ANO
Škola kompostuje bioodpad	ANO

Ocenění:

- Ve škole je standardem třídění odpadů ve všech třídách (plast, papír, směs).
- Škola je zapojena v Recyklohraní, společně třídí také elektroodpad a hliník.
- Žáci deváté třídy se formou soutěže starají o sběr papíru, do kterého zapojují také občany Kunžaku.
- O třídění odpadů je ve škole dobré povědomí, v jednotlivých třídách se snaží o správné třídění, přestože paní koordinátorka hodnotí úroveň třídění jako „stálý boj“.
- Bioodpad se kompostuje.
- Třídění hliníku je dlouhodobě zavedené, hliník je odvážen do Českých Budějovic (paní koordinátorkou nebo panem starostou), kde je vykupován
- Nebezpečný odpad shromažďuje pan školník a třídí ho na přehledně připravená a označená místa v souladu se zákonem o odpadech (název, katalogová čísla, identifikační listy). Škola má smlouvu na jeho likvidaci.
- Tonery jsou recyklovány a znovu využívány.
- Odpadům jsou věnovány i tradiční osvětové akce – Ekokonference.
- Oboustranný tisk a šmíráky jsou běžnou praxí.
- Žáci školy pozitivně ovlivňují své nejbližší okolí (rodiny atp.), aby se zapojilo do třídění odpadu.
- Žáci se v této oblasti věnovali také porovnání různých druhů obalů z hlediska rychlosti jejich rozkladu, stejně tak využívají odpady k tvorbě výrobků.
- Žáci na odpady také zaměřili dotazníkové šetření, které se týkalo obalů na svačiny. Poměr sáčků ke krabičkám však zůstává spíše podobný.
- Žáci se pravidelně zapojují do úklidu obce a okolí (na Den Země, v kampani Uklidme Česko i jindy). Letos objevili žáci černou skládku v blízkém lese. Na úklidových akcích spolupracuje obec.

Doporučení:

- Nadále vydržet v nastavené úrovni práce s tímto tématem a rozšiřovat participaci dětí na něm.

- Recyklovaný papír zatím není používán do kopírek, především kvůli vyhodnocení ekonomické nevýhodnosti (cena nejen papíru, ale i častějších oprav zařízení). V případě opětovného otevření tohoto tématu zjistit možnosti nákupů recyklovaného papíru se správnými parametry (zejména prašnost).
- Nadále se věnovat minimalizaci množství odpadů, vymýšlet aktivity vedoucí např. ke zvýšení opakovaně používaných obalů na svačiny (krabičky) oproti sáčkům.

PROSTŘEDÍ ŠKOLY

Základní kritéria	Splněno ANO/NE
Ve vnějších i vnitřních prostorách školy je dostatek zeleně	ANO
O zeleň ve vnějších i vnitřních prostorách se alespoň částečně starají žáci	ANO
Školní pozemek a zeleň jsou využity k ekopedagogickým účelům	ANO
Ve škole jsou vhodné prostory pro trávení volného času uvnitř i vně (např. herní/sportovní, čítárna, přístupná počítačová učebna)	ANO
Žáci mají možnost ovlivňovat výzdobu školy	ANO

Volitelná kritéria	
Škola vytvořila výukový prvek na školním pozemku či v okolí školy pro veřejnost	ANO
Škola je přívětivá ke svým návštěvníkům (např. z hlediska orientace)	ANO
Pro žáky je zajištěn pitný režim (např. pítka na chodbách)	ANO/NE
Na zahradě se pěstují především domácí druhy rostlin	ANO
Při péči o zahradu se používají trvale udržitelné metody	ANO

Ocenění:

- Díky respektující atmosféře ve škole nedochází k ničení majetku nebo jinému poškození. Společný zájem a vzájemná důvěra mezi žáky a pedagogy je vidět na běžném chování, např. žáci se neostýchají si do ředitelny zaběhnout pro nůžky, když to mají zrovna blíž než do třídy, apod.
- Žáci se spontánně starají o svou školu třeba tím, že pomáhají panu školníkovi v jeho práci.
- Nasazení žáků se projevuje například i v ochotě pomáhat s péčí o zahradu (zalévání) během školních prázdnin.
- Ve škole mají skvěle vybavenou dílnu, kde žáci pracují na konkrétních výrobcích určených pro jejich školu – například oprava a nové natření laviček do přírodní učebny, pálení nápisů či obrázků na dřevěné herní prvky, atd.
- O rostliny na chodbách se starají pedagogové, žáci zajišťují převážně údržbu a péči na školní zahradě.
- Na školní zahradě je široké spektrum rostlin, arboretum, různé ptačí budky a krmítka, hmyzí domečky, kompost a další prvky přírodní zahrady (nekosený ostrůvek louky, skalka), směrovky (např. na rodiště Nicholase Wintona či adoptovaného afrického hochy), aktuálně i hřbitov odpadků.
- Se všemi prvky se aktivně pracuje, například v podobě informačních panelů o jednotlivostech i souvislostech v přírodně zahradě.
- Pitný režim je zajištěn kohoutkovou vodou a částečně i improvizovaným školním bufetem, který je otevřen dvacet minut před vyučováním, kdy si žáci od pana školníka mohou koupit mléko a další probiotické výrobky.
- Školní zahrada se pyšní titulem Přírodní ukázková zahrada.
- Ve škole jsou ping-pongové stoly, fotbálky atd., které jsou žákům k dispozici.
- Po zdech chodeb jsou vylepeny fotografie, plakáty, zajímavosti. Informace mohou vylepovat i samotní žáci, když přijdou s něčím zajímavým (aktuální zajímavost byla zatmění Slunce).
- V rámci projektu Stromy, skřeti, dřeváci byl loni vysazen na přírodní zahradě také buk, v arboretu jsou však i ostatní místní i okrasné dřeviny.

Doporučení:

- Nadále udržovat zahradu a rozvíjet ji, umožnit na požádání otevřít zahradu i veřejnosti, rozvíjet na zahradě akce pro veřejnost, rodiče atp.

- Nadále využívat toho, že žáci mají o prostředí školy zájem a mají nápady a chuť ho vylepšovat.
- Žáci prvního stupně, jejichž aktivity ke zlepšení prostředí školy, jsou dosud dány především aktivitou jejich třídních pedagogů, nejsou s činností Ekotýmu cíleně koordinovány. Pro některé aktivity je možné cíleně spolupracovat i s nižšími ročníky (zejména 1. – 3. třída, kteří nejsou v Ekotýmu zapojeni a 4. třída, která v Ekotýmu zatím spíše „pozoruje“).

ENERGIE

Základní kritéria	Splněno ANO/NE
Škola sleduje svoji spotřebu energie na vytápění a spotřebu elektřiny	ANO
Žáci se podílejí na monitorování spotřeby energie	ANO
Ve škole se sleduje a udržuje vhodná teplota v jednotlivých místnostech školy (teplo je tam, kde je potřeba, v čase kdy je to potřeba)	ANO
Je zabezpečeno, že ve škole nebo v jejich příslušných částech je udržována přiměřená teplota (temperace) a není vytápěna v době, kdy to není potřeba (víkendy, doba mimo vyučování, prázdniny)	ANO
Ve škole se v zimním období větrá krátce a intenzivně, všichni jsou s tímto systémem seznámeni	ANO
Je umožněna volná cirkulace vzduchu z radiátorů (pokud se jedná o zakrytí radiátorů z bezpečnostních důvodů, je zajištěna alespoň částečná cirkulace)	ANO
Žáci a zaměstnanci jsou motivováni k zhasínání (cedulky, monitorování spotřeby, informační kampaně, atd.)	ANO
Zdroje světla jsou systematicky nahrazovány úspornějšími	ANO
Škola preferuje při dokupování spotřebiče energetické třídy A+, A	ANO

Volitelná kritéria	
Škola má zpracován energetický audit. S auditem se dále pracovalo	NE
Ve škole se snaží o izolaci	ANO
Škola má možnost regulovat teplotu v jednotlivých místnostech (pomocí topné soustavy, termostatické regulace, manuální regulace)	ANO
Zdroj tepla je alespoň částečně obnovitelný (např. peletky) nebo je využita úsporná technologie (např: kondenzační kotel)	NE
Za radiátory jsou tepelně odrazné fólie	NE
Je zřejmé, který vypínač ke kterému světlu patří (popisky)	ANO
Zdroje světla jsou účelně umístěny	ANO
Je minimalizováno množství non-stop a stand-by běžících spotřebičů (počítače, čerpadla)	ANO

Ocenění:

- Ve škole se postupně vyměňují všechna okna za nová plastová.
- Ve škole je velice dobře ovladatelný plynový kotel a topná soustava (vše přehledně označeno), radiátory jsou opatřeny termostatickými hlavicemi. Pan školník postupnými kroky upravil celkové nastavení, takže škola cílí na co nejnižší spotřebu (změna v týdenním a časovém režimu, vypnutí kotle pro topení v letní sezoně a dotápění teplé vody samostatným kotlem, vypnutí oběhového čerpadla na teplou vodu po dobu, kdy ve škole nikdo není).
- Spotřebu plynu pan školník stále sleduje, denně zapisuje hodnoty, ráno i odpoledne, stejně tak tepelnou soustavu včetně jejího aktuálního stavu. Další provozní zaměstnanci okamžitě hlásí jakékoli problémy, aby se předešlo zbytečným energetickým ztrátám.
- Škola disponuje solárním ohřevem vody, kterým zásobuje jeden kabinet a jednu třídu. O využití solárního systému jsou žáci informováni.
- Postupně dochází k výměně osvětlení za úspornější.
- Investice racionálně plánuje paní ředitelka s panem školníkem, přičemž oporou je jim zřizovatel, který se škole snaží vždy vyjít vstříc.

- Byly vytvořeny a vyvěšeny cedulky, upomínající ke zhasínání, stejně jako cedulky s instrukcí, které světlo patří k danému vypínači.
- Téma energie využívá v rámci hodin fyziky pan učitel Dobeš, který s žáky prakticky objevuje například princip fotovoltaiky a solárního ohřevu vody.
- Žáci zpracovali grafy spotřeby elektřiny i plynu za celé období zapojení školy do programu.

Doporučení:

- Doporučujeme co nejvíce využít otevřenosti pana školníka k pedagogickým účelům. Žáci například mohou energii odečítat a sledovat s ním, spotřebu pak kontinuálně prezentovat a zařadit do Analýzy. Nabízí se možnost sledovat plánované či probíhající změny (výměna oken, výměna zdrojů světla) pro sledování, zda a jak se projeví na spotřebě.
- Jako další náměty, co s žáky v této oblasti dělat nového, doporučujeme využít aplikaci na www.ekoskola.cz k výpočtu ekologické stopy školy.
- Využít toho, že je možné oddělit spotřebu energie na topení a ostatní (spotřeba plynu bude do velké míry závislá na počasí a topné sezóně, spotřeba elektřiny bude více závislá na přijatých opatřeních – svícení, provoz spotřebičů).
- Doporučujeme také zapojit do monitorování spotřeby energií konkrétní fakturované částky, aby žáci prakticky viděli důsledky šetření energií (například tím, že za ušetřený finanční obnos lze zakoupit konkrétní vybavení, které žáci ocení).
- Vyvěšené cedulky „zhasni“ mohou s postupem času ztrácet vliv a žáci se budou více řídit vlastními návyky (možno ověřit v dalším dotazníkovém šetření), proto je potřeba zamyslet se nad případnou metodickou a cílenou prací s cedulkami nebo dalšími opatřeními, které povedou k minimalizaci zbytečného svícení.

VODA

Základní kritéria	Splněno ANO/NE
Žáci se podílejí na monitorování spotřeby vody	ANO
Ve škole nedochází ke zbytečným únikům vody (WC, kohoutky)	ANO
Žáci jsou motivováni k úsporám vody (cedulky, monitorování spotřeby, výukové programy, atd.)	ANO
Škola má (nebo se snaží o postupnou instalaci) úsporných systémů splachování WC	NE
Škola má (nebo se snaží o postupnou instalaci) úsporných vodovodních baterií	ANO
Škola používá k úklidu ekologicky šetrné výrobky	ANO/NE
Zaměstnanci jsou motivováni k úsporám vody (cedulky, atd.)	ANO

Volitelná kritéria	
Baterie jsou opatřeny perlátory	ANO
Sprchy jsou opatřeny úspornými hlavicemi	--
Místo pitné vody je ve vhodných případech využívána dešťová voda, případně jiný lokální zdroj	NE
Žáci monitorují čistotu povrchových vod v okolí školy	ANO
Žáci se podílejí na čištění toků či nádrží v okolí školy	ANO
Žáci vědí o místním zdroji pitné vody	ANO

Ocenění:

- Byly vytvořeny a vyvěšeny cedulky, vyzývající k šetření.
- Ve škole dochází k postupné výměně baterií (většina je zatím klasických kohoutkových).
- Každý možný únik hlásí žáci panu školníkovi, ten však svou důslednou prací (každodennímu zapisování stavu vodoměru odpoledne i ráno) je schopen každý i nepatrný únik odhalit.

Zpráva z auditu programu Ekoškola

- Pan školník monitoruje spotřebu vody, což následně žáci vyhodnocují a připravují k prezentaci v podobě grafu.
- Na přírodní zahradě je využíván zachytávač dešťové vody.
- Žáci čistili blízký vodní tok Ve Struhách a monitorovali přítomné živočichy.

Doporučení:

- Na schůzce věnované tématu vody doporučujeme také prodiskutovat téma ekologicky šetrných výrobků k úklidu. Vyhodnotit vlastnosti používaných čisticích prostředků a porovnat s možnostmi nákupu ekologicky šetrných všude, kde je s ohledem na výrobce možné. Nebo tuto aktivitu zařadit v rámci biologického semináře či úkoly pro Děti dětem, apod.
- Jako další námět pro činnost (na semináři, akcích Děti dětem či jiných) zařadit v tématu vody také její koloběh: odkud pochází pitná voda, jak a kde se upravuje, kam se znečištěná vypouští, případně dle možností naplánovat exkurzi do úpravně nebo čistírny odpadních vod (seznámit se s různými typy čistíren, různými stupni čištění). Žáci mají dobré povědomí, ale ne všichni zcela přesné informace vztahující k lokalitě.
- Doporučujeme také postupně umožnit ekologické splachování na záchodech (a se šetrnějšími variantami žáky seznámit).
- Zapojit žáky do monitorování spotřeby vody, dle možností zařadit aktivity k porovnání spotřeby vody na různé aktivity (mytí rukou pod pákovou a kohoutkovou baterií, apod.). I zde je možné pro názornost zařadit do Analýzy fakturované částky.
- Vyvěšené cedulky motivující k šetření vodou mohou s postupem času ztrácet vliv a žáci se budou více řídit vlastními návyky (možno ověřit v dalším dotazníkovém šetření), proto je potřeba zamyslet se nad případnou metodickou a cílenou prací s cedulkami nebo dalšími opatřeními, které povedou k úsporám.

ŠKOLNÍ JÍDELNA

Volitelná kritéria	Splněno ANO/NE
Školní kuchyně využívá velkých balení potravin	ANO
Ve školní kuchyni jsou při mytí používány ekologicky šetrné výrobky	ANO/NE
Školní kuchyně využívá biopotraviny	NE
Školní kuchyně nakupuje suroviny místního původu	ANO
Školní kuchyně se snaží rozšiřovat nabídku bezmasých jídel (nejen sladkých)	ANO
Školní kuchyně omezuje používání polotovarů	ANO

Ocenění:

- Kuchařky se zajímají o stravování a vzdělávají se v této oblasti.
- Jídelníček je inovován o bezmasá jídla, která nejsou sladká.
- Do jídelníčku jsou také zařazovány luštěniny a netradiční obiloviny (v nesladkých bezmasých jídlech i jako přílohy, např. pohanka, bulgur, kuskus, apod.).
- Kuchařky nevaří z polotovarů, naopak se snaží využívat místních surovin.
- Žáci deváté třídy participují na jídelníčku (jeden měsíc na závěr docházky, obvykle květen), čímž se učí základům správného stravování (požadavky na porce ryb, luštěnin, apod. dle spotřebního koše), za pomoci vedoucí školní jídelny (která si je vědoma finanční náročnosti takovéto akce, takže už dopředu šetří, aby bylo na všechny žákovské požadavky).
- Nové spotřebiče ve vybavení kuchyně jsou energeticky šetrné, ve výběrovém řízení je zohledňováno více kritérií než pouze cena.

Doporučení:

- Nadále využívat a rozvíjet zájem žáků o stravování a jejich participaci na vytváření jídelníčku.
- Podle možností zařadit osvětovou akci pro rodiče o netradičních zdravých potravinách (ideálně s ochutnávkami, aby se odbouraly předsudky či nedůvěra), např. festival jídla, výměnu receptů, soutěž o nejlepší recept, apod.

Auditoři navrhují udělit titul Ekoškola.

Komise jmenovaná ředitelem Sdružení TEREZA uděluje Základní škole Sira Nicholase Wintona Kunžak titul Ekoškola.

Jména a podpisy členů komise

.....
Mgr. Petr Daniš

.....
Mgr. Marie Krausová

.....
Ing. Jan Smrčka

Sdružení TEREZA, národní koordinátor programu Ekoškola

Haštalská 17, 110 00, Praha 1

Tel: 224 816 868, fax. 224 819 161

E-mail: ekoskola@terezanet.cz; www.ekoskola.cz